

† DANIEL
PRIN HARUL LUI DUMNEZEU
ARHIEPISCOPUL BUCUREȘTILOR,
MITROPOLITUL MUNTENIEI ȘI DOBROGEI,
LOCTIITORUL TRONULUI CEZAREEI CAPADOCIEI
ȘI
PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

PREACUVIOSULUI CIN MONAHAL,
PREACUCERNICULUI CLER
ȘI PREAIUBIȚILOR CREDINCIOȘI
DIN ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

HAR, MILĂ ȘI PACE DE LA HRISTOS-DOMNUL NOSTRU,
IAR DE LA NOI PĂRINTEȘTI BINECUVÂNTĂRI

*„Hristos Se naște, slăviți-L,
Hristos din ceruri, întâmpinați-L,
Hristos pe pământ, înălțați-vă!”
(din Catavasiile Nașterii Domnului)*

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți credincioși și credincioase,*

Aceste cuvinte de îndemn duhovnicesc, pe care le auzim cântându-se în sfintele noastre biserici cu prilejul marelui praznic al Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, ne cheamă pe toți la întâlnirea sfântă și mântuitoare cu Însuși Iisus Hristos, Cel ce „*plecând cerurile S-a pogorât și S-a sălășluit în pântecul Fecioarei, fără schimbare, ca într-Însul să înnoiască pe Adam cel stricat prin păcat*”¹.

¹ *Mineiul pe Decembrie, ziua a 25-a Litia, stihira 4, alcătuire a lui Ioan Monahul, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, p. 434.*

Taina Întrupării Fiului veșnic al lui Dumnezeu, Care S-a făcut om din iubire nesfârșită față de om, este temelia și inima credinței creștine. Sfântul Evanghelist Ioan, supranumit *Teologul* sau *Apostolul iubirii*, copleșit de măreția iubirii divine milostive, spune că „atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe Unicul Său Fiu La dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16).

Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos este, așadar, mai întâi de toate, sărbătoarea iubirii milostive a lui Dumnezeu pentru oameni. Fiul lui Dumnezeu Cel veșnic S-a pogorât din ceruri, S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut om, pentru a dărui oamenilor, păcătoși și muritori, iertarea păcatelor și viața veșnică. Pe cât a coborât El la noi, pe atât ne-a deschis nouă drum ca să ne înălțăm spre El.

Sfinții Părinți ai Bisericii au meditat adânc asupra înțelesului Tainei Întrupării și Nașterii ca om a Fiului veșnic al lui Dumnezeu, „Care, fără de început fiind, primește început, născându-Se cu Trup în Betleem”², și, „neîncăput fiind, încapă în pânțele și vine să Se nască pentru noi, din pânțele de mamă”³, după cum ne vestesc cântările sărbătorii Nașterii Domnului.

Sfântul Maxim Mărturisitorul spune că „prin iubirea Sa mai presus de minte și nesfârșită pentru om, Dumnezeu a devenit cu adevărat și prin natură tocmai ceea ce iubea”⁴, adică om, iar în altă parte, același Sfânt Părinte ne învață că Dumnezeu Cuvântul „a binevoit a Se întrupa pentru a ne învăța, în limba noastră omenească și prin pilde, cunoașterea care depășește orice limbaj, lucrurile sfinte și ascunse (...), dar și pentru că El, din iubire pentru noi, se ascunde tainic în esența spirituală a ființelor create, ca și în litere, prezent întreg în fiecare și în toată slava Sa (...)”⁵.

Așadar, Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om pentru ca omul păcătos și muritor să fie ridicat din păcat și moarte, să devină sfânt și să trăiască veșnic, deoarece el a fost la început creat după chipul lui Dumnezeu Cel Sfânt și veșnic viu. Prin lucrarea Sa mântuitoare, de unire a omului muritor cu Dumnezeu Cel veșnic, Iisus Hristos vindecă și curățește firea umană de ceea ce îi este

² Mineiul pe Decembrie, Tropar - Cântarea I, Canonul Înaintepăznuirii, p. 368.

³ Mineiul pe Decembrie, Tropar - Cântarea a VI-a, Canonul Înaintepăznuirii, p. 373.

⁴ SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, trad. Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Ed. Institutului Biblic și de Misiune a Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006, p. 78.

⁵ SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, PG 91, pp. 1285-1288, apud DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Comori ale Ortodoxiei*, Ed. TRINITAS, Iași, 2007, pp. 278-279.

nesănătos și nefiresc, adică păcatul și moartea, survenite ca urmare a despărțirii omului de Dumnezeu prin neascultare, neînfrânare și nepocăință (cf. *Facerea 2, 17 și Romani 6, 23*).

În acest sens, Pruncul Iisus, Dumnezeu-Copilul, Se naște fără de păcat, dar crește, viețuiește și se luptă într-o lume profund marcată de păcat și de forme ale morții spirituale și fizice. Primit cu bucurie în Betleem de îngerii, de păstori și de magii de la Răsărit, El este, pe de altă parte, prigonit de regele Irod, care caută să-L ucidă. Mai târziu, când va începe activitatea Sa publică, Iisus devine iubit de mulțimile de oameni pe care-i luminează și hrănește spiritual cu Evanghelia iubirii veșnice și îi vindecă de boli, de patimi și de pătimiri, prin harul Său, dătător de viață sfântă.

Prin însuși felul Său de-a vorbi, de-a trăi și făptui, Iisus Hristos ne arată că El este în mod deplin *Omul pentru oameni*, fiindcă este în mod deplin *Omul pentru Dumnezeu*, sau mai precis El este **Dumnezeu-Omul, măsura supremă a umanului sfințit și înveșnicit**, capabil de iubire infinită și viață eternă.

Iisus Hristos, născut dintr-o mamă-fecioară, săracă și smerită, într-o peșteră modestă, va fi tot timpul smerit și sărac material, dar bogat și statornic în puritate, sfințenie și iubire milostivă. Model suprem și promotor constant al adevărului și al dreptății, al smereniei și al iertării, al păcii și al iubirii milostive, Mântuitorul Iisus Hristos vrea să vindece și să elibereze pe om de ceea ce îl degradează și îl dezumanizează: *mândria, minciuna, lăcomia, nedreptatea, ipocrizia și viclenia, violența și ura*. De aceea, El ferește pe cei smeriți, pe cei ce își plâng propriile păcate, pe cei blânzi, pe cei însetați de dreptate, pe cei milostivi, pe cei curați cu inima și pe cei făcători de pace (cf. *Matei 5, 3-12*). De fapt, *Hristos-Domnul ne arată ce este inuman și ce este uman, ce determină pe om să cadă și să decadă, dar și ce ajută pe om să se înalțe în bunătate și sfințenie și să devină mai uman, adică să ajungă la asemănarea cu Dumnezeu Cel Sfânt și Bun*.

El nu voiește moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu (cf. *Iezechiel 18, 23; 33, 11*). El voiește ca tot omul să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină (*1 Timotei 2, 4*). De aceea, Iisus laudă pe oamenii buni și drepecți, iar pe cei răi și păcătoși îi cheamă la pocăință și îndreptare, la vindecare și ridicare, pentru dobândirea iertării, a mântuirii și a vieții veșnice.

Un imn al spiritualității creștine de la începutul secolului al II-lea exprimă acest adevăr astfel:

*„Dragostea Sa pentru mine a smerit slava Sa.
S-a făcut asemenea mie, pentru ca eu Să-L primesc,
S-a făcut asemenea mie, pentru ca eu să îmbrac haina Sa.
Nu mi-a fost teamă văzându-L, căci El este pentru mine Milostivirea.
El a luat firea mea pentru ca eu să-L descopăr,
A luat fața mea, pentru ca eu să nu-mi întorc fața de la El”⁶.*

Devenind Om, Fiul lui Dumnezeu a luat firea noastră căzută, cu toate slăbiciunile sau afectele sale, adică: foamea, oboseala, suferința, teama de durere și moartea. Deși El a trăit ca om între oameni, Iisus nu a săvârșit totuși păcatul, adică slăbiciunile firii Sale umane **nu au devenit niciodată pentru El motive pentru a Se îndepărta de voința lui Dumnezeu, nici pentru a încălca legea iubirii de Dumnezeu și de aproapele, această lege a iubirii smerite și milostive care reprezintă specificul persoanei umane în calitate de ființă creată după chipul lui Dumnezeu sau al comuniunii treimice de viață și iubire eternă.**

Iubiți frați și surori,

Hristos-Domnul S-a făcut *purtător de trup pământesc*, ca pe noi, oamenii, să ne facă *purtători de Duh Sfânt ceresc*. El S-a făcut Om, ca pe noi, oamenii, să ne îndumnezeiască prin har. **Fiul preaslăvit al lui Dumnezeu S-a făcut Fiul smerit al Omului, ca pe noi, oamenii, să ne înalțe la demnitatea și slava de fii duhovnicești ai lui Dumnezeu**, după cum spune Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan, prin cuvintele: *„Și celor câți L-au primit, care cred în Numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut”* (Ioan

⁶ *Odes de Salomon*, 7 (*The Odes and Psalms of Solomon*, R. Harris, A. Mingana (eds), II, 240-241), citat de Olivier CLÉMENT, *Sources*, p. 37, apud DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, *Comori ale Ortodoxiei*, Ed. TRINITAS, Iași, 2007, p. 281.

1, 12-13). *Hristos a coborât din ceruri, S-a zămislit din pântecul unei femei fecioare și S-a născut într-o peșteră, în interiorul pământului, ca pe noi oamenii să ne înalțe prin har în interiorul Împărăției cerurilor, în intimitatea iubirii Preasfintei Treimi.*

Taina întrupării lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, despre care Sfântul Ioan Damaschin spune că e „*singurul lucru nou sub soare*”, este cântată cu fior sfânt în toate cântările bisericești ortodoxe, arătându-ne mai lămurit că **roștul Întrupării Fiului lui Dumnezeu este sfințirea omului și participarea lui la viața veșnică**: „*Veniți, credincioșilor, să ne înălțăm dumnezeiește și să vedem cu adevărat dumnezeiasca pogorâre de sus în Betleem și curățindu-ne mintea prin viață curată să aducem în loc de mir fapte bune; să pregătim prin credință intrarea sărbătorii Nașterii și cu cei de sus să strigăm: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu, Celui în Treime, prin Care S-a arătat între oameni bunăvoirea mântuind pe Adam din blestemul cel dintâi, ca un iubitor de oameni!*”⁷.

Taina coborârii Fiului lui Dumnezeu în lume și a apropierii Lui maxime de noi, oamenii, ne cheamă să ne ridicăm și să ne apropiem și noi de El, să-L întâmpinăm în viața noastră, prin dreaptă credință, prin rugăciune, prin împărtășirea cu Sfintele Taine și prin fapte bune. Să-L întâmpinăm pe Hristos în sufletul și în casele noastre și să ne bucurăm de lumina sărbătorii!

Hristos-Domnul, plecând Cerurile și pogorându-Se întru smerenie, vine și astăzi la noi în multe forme, ca un călător sau pelerin necunoscut, prin chipurile smerite ale oamenilor săraci, ale copiilor orfani și ale bătrânilor abandonați, ale bolnavilor suferinzi și singuri, ale oamenilor îndoliați și întristați, ale oamenilor flămânzi și fără de adăpost (cf. *Matei 25, 31-46*).

În viața noastră de fiecare zi, dar mai ales în aceste zile de sărbătoare, să oferim celor din jurul nostru daruri și semne ale bucuriei. Să aducem bucurie în casele și în sufletele în care se află tristețe și singurătate, boală și sărăcie, suferință și înstrăinare. Să răspundem iubirii nemărginite a lui Hristos, Cel Care a plecat cerurile și S-a pogorât pentru mântuirea oamenilor, cu fapte ale iubirii noastre frățești, știind că adevărata credință este credința „*lucrătoare prin iubire*” (*Galateni 5, 6*).

Să nu uităm în rugăciunile noastre și în faptele iubirii noastre frățești de Crăciun și de Anul Nou nici pe frații noștri români care se află departe

⁷ Mineiul pe Decembrie, Rânduiala Ceasurilor împărătești, Ceasul al VI-lea, stihiră glasul 1, p. 415.

de țară și de casă, dincolo de granițele României. Ne rugăm Domnului Iisus Hristos să le dăruiască ajutor în viață și în păstrarea și cultivarea credinței ortodoxe și a spiritualității românești, pentru ca munca sau studiul lor în străinătate să nu devină îndepărtare sau înstrăinare spirituală de cei dragi ai lor din România.

Drept-măritori creștini,

În noaptea de 31 decembrie 2014 spre 1 ianuarie 2015 și în ziua de Anul Nou să înălțăm rugăciuni de mulțumire lui Dumnezeu pentru binefacerile primite de la El în anul 2014 care a trecut și să-I cerem ajutorul în toată lucrarea cea bună și folositoare din anul nou în care intrăm.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2015 drept *Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi și Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii.*

Sfântul Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului, a fost cel mai mare predicator al Bisericii Ortodoxe. **El a apărat și promovat sfințenia și demnitatea familiei, lumina și virtuțile vieții monahale și lucrarea filantropică a Bisericii în societate. A fost nu doar un mare tâlcuitor al Sfintei Scripturi, ci și un luptător pentru demnitatea ființei umane, pentru dreptate și sfințenie. Dascăl al pocăinței, al rugăciunii și al milosteniei, Sfântul Ioan Gură de Aur ne învață cum să ne îmbogățim prin milostenie, adunând comori în ceruri.** Prin milostenie, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, *facem cea mai bună investiție, asigurăm darul nostru pentru eternitate, deoarece toate darurile și investițiile lumești sunt în orice clipă în primejdie de a se pierde. Numai darurile pe care le oferim lui Dumnezeu și săracilor nu sunt în primejdie de a fi furate sau distruse, ci ele aduc la timpul potrivit roade cerești și lumină dumnezeiască, adică viață și fericire veșnică în Împărăția lui Dumnezeu.*

Din perspectiva lumii secularizate de astăzi, în care primează agonisirea de bunuri materiale trecătoare și individualismul egoist în detrimentul cultivării virtuților creștine, ca iubirea de Dumnezeu și de aproapele, sfințenia și smerenia, se simte tot mai mult nevoia unei lucrări pastoral-misionare comune, pentru a intensifica păstrarea identității creștine prin cunoașterea vieții sfinților ca

modele duhovnicești, pentru a spori în credință și fapte bune spre asemănarea omului cu Dumnezeu Cel milostiv și sfânt.

Sperăm că toate aceste valori ne vor ajuta să zidim duhovnicește Biserica din suflete, dar și să contribuim mai mult la construirea *Catedralei Mântuirii Neamului*, ideal sfânt al multor generații, dacă ne gândim că anul acesta s-au împlinit 130 de ani (1884-2014) de când regele Carol I a promulgat *Legea Catedralei*, care însă abia acum se construiește concret, ea fiind **o necesitate practică și un simbol al demnității noastre naționale.**

În aceste zile de sărbătoare și bucurie sfântă pentru viața noastră creștină, vă îndemnăm pe toți, cu părintească și frățească dragoste în Hristos, să arătați lumina drepte credințe și a faptelor bune pretutindeni unde vă aflați, să împărtășiți și altora bucuria sfintelor sărbători ale Crăciunului, Botezului Domnului și Anului Nou!

Tuturor vă adresăm urările tradiționale: *Sărbători fericite! și La mulți ani!*

„Harul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!”

(2 Corinteni 13, 13).

Al vostru către Hristos-Domnul rugător,
cu părintești binecuvântări,

† DANIEL

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române